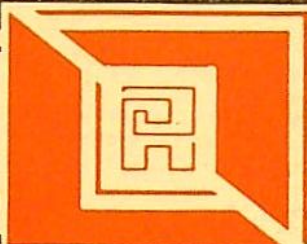

ZPRAVODAJ

41.

JIRÁSKOVA
HRONOVA

3.

PONDĚLÍ 9. SRPNA 1971 • CENA 1 Kčs

Zahraniční hosté na festivalu

Viktoras Aleksa, místopředseda Svazu litevských divadel, Vladislavas Blinstrubas, režisér Vilnuského lidového divadla - SSSR; Boško Boškovič, člen sekretariátu Svazu kulturně uměleckých skupin v Bělehradě, Miloš Jevtič, tajemník kulturně vzdělávací organizace Srbska, Jenez Karlin, předseda Svazu divadelních souborů Slovinska, Marjan Maribor, tajemník Svazu divadelních souborů Slovinska - Jugoslávie; Béla Éless, režisér Tatabanyského hornického divadla, Ferenc Török, tajemník Tatabanyského hornického divadla - Maďarsko; Barbara Solčić, vedoucí 1. srbského dělnického divadla - NDR; Ryszard Wojtyła, pracovník direktoria Wroclawského střediska kultury, herec studentského divadla Kalambur a režisér divadla Theatrum 70 - Polsko; Arthur H. Harwey, pracovník odboru výchovy rady londýnské čtvrti Havering - Velká Británie; Citera Rosalba, členka městské kulturní komise v Leccu - Itálie; Horst Kaiser, vedoucí divadelního amatérského souboru ve Worms/Rhein, Kurt Michler, předseda Svazu německých amatérských divadel, předseda kuratoria divadelní tvorby v NSR a vicepresident výboru pro střední Evropu v AITA, Eva Michler, tajemnice Svazu amatérského divadla, Carl Werckhagen, dramaturg a člen kulturní sekce Svazu německého amatérského divadla - NSR.

Každým rokem jsou mezi účastníky Jiráskova Hronova hosté ze zahraničí. Přijíždějí sem rádi, protože zde nacházejí tvůrčí atmosféru nutnou pro konfrontaci názorů a zkušeností z vlastní práce. Někteří z nich patří k dlouholetým pravidelným návštěvníkům festivalu, kteří v Hronově navázali pevná a trvalá přátelství s našimi ochotníky. I tato skutečnost dokresluje charakter vztahů, které mohou v takové míře vzniknout jen mezi lidmi, kteří dobře znají své úspěchy i své problémy, na základě jejich analýzy hledají nové hodnoty a nové způsoby jejich vyjádření. Také letos bezprostředně po zahájení amatérského divadelního festivalu přijeli do Hronova zahraniční delegáti, zástupci ochotnických organizací a divadel z několika evropských zemí. Jménem pořadatelů a organizátorů 41. Jiráskova Hronova je přivítal předseda MěstNV s. Macek, který je seznámil s některými zásadami programové skladby přehlídky v souvislosti s pokrokovými tradicemi české divadelní avantgardy.

Pro delegáty ze zahraničí je na celý týden připraven bohatý program jehož součástí je kromě pravidelné návštěvy jednotlivých představení také setkání s lektory a členy poroty.

Cesta kolem světa . . .

Snímek: F. Schejbal.

PŘÍPRAVNÝ VÝBOR ZASEDÁ

Každý den, úderem půl deváté, zasedá v budově MěstNV přípravný výbor, aby projednal organizační otázky průběhu přehlídky. Není jich málo, nejsou ani tak jednoduché k vyřešení. O tom, že v Hronově je svízelná ubytovací situace víme již řadu let, je to fakt, který okamžitě změnit nelze. Horší situace je tehdy když sami návštěvníci nebo na druhé straně provozovny různých, zejména některých pohostinských služeb, situaci ještě zhoršují. Přípravný výbor jednal s ředitelstvím RaJ o nápravě v otázkách obsluhy některých podniků, o kvalitě podávaných jídel či nápojů. Druhým svízelným otázkám je noční klid ve městě a několik případů vandalství. Všichni jistě chápeme, že během přehlídky se lidé baví, smějí a to se neobejde bez určitého hluku. V posledních dnech však došlo, hlavně v prostorech u hotelu Radnice a Sokol, k dlouhotrvajícím nočním výtržnostem a takový hluk probudí každého. Musíme mít sami k sobě ohled

i ohled k občanům města, kteří chodí do práce, zatímco my máme dovolenou. Vyskytlo se několik případů vandalismu, zničení panelů, poškození výzdoby a květin. Přípravný výbor požádal proto orgány veřejné bezpečnosti, aby zvýšenou měrou zajišťovaly noční klid a hlavně zamezily případům ničení věcí.

Také v budově divadla jsou problémy s pozdním příchodem diváků, představení se opoždují, pozdě přichází ruší ostatní. Všechno to jsou zjevy, které se letos objevily ve zvýšené míře. Přípravný výbor má velice mnoho starostí organizační povahy, které si vyžadují velkého vypětí sil pracovníků divadla i organizátorů. Zavěrem se obrací ke všem návštěvníkům, aby pomohli dát letošnímu ročníku dobrou společenskou úroveň pomohli předcházet krajním projevům ničení a hluku ve městě. Jsme hosty města a jako taková máme své povinnosti, které v Hronově můžeme rádi plnit. (red)

NAD SLOVENSKOU INSCENACÍ

A. N. Ostrovskij: Les

DS Makyta Púchov

Letos je Ostrovského komedii Les právě 100 let. Za tuto dobu si vytvořila bohatou inscenační tradici, ve které lze najít řadu zajímavých řešení. I při vědomí, že původně ochotnické představení má řadu interpretáčních nedostatků (rozdíly ve zkušenostech mladých a starších herců atd.) nutno režijní koncepci Beňo Michalského přiřadit k skutečně novým a zajímavým pojetím, překračujícím rámec problematiky amatérského divadla. Michalský položil důraz na divadelnost textu, zesílil komediální akcent předlohy. Vstupem Nešťastlivce a Šťastlivce na scénu se příběh zdívaluje a nadsázka se zesiluje. Divák má možnost v ostřejších kontrastech vidět ideový smysl Ostrovského hry. Režisér hru upravit vzhledem ke své koncepci. Správně se zbavil všech historických konvencí, které v detailech odrážely dobu vzniku a byly by dnes popisnou záležitostí. Redukoval motivaci některých postav, zejména v expozici hry, aby dal vnuknout charakterové zkratce a herci usnadnil cestu k nadsázce. Domyslel v duchu autora některé scény (např. milostná scéna Gurmyžské a Bulanova není jen naznačena, jak to je v textu, ale rozpracována jako účinná závěrová scéna 4. dějství). Ve vztahu k celkové koncepci původní jevištní práva Josefa Čillera jako činitele nesourodí. Lze tu vystopovat snahu o mnoho významů, lze tušit obrazné ci-

le výpravy, která působí ve 2. dějství stylově čistě. Postupně zdívalování příběhu není výpravou zachyceno, naopak scéna 2. dějství usiluje o iluzivní pojetí a svým stylem jde proti stylizačnímu záměru režiséra. Představení se opírá o řadu cenných hereckých výkonů, zejména Olgy Zelkové, Ladislava Kunsta a Viléma Hodoně. Naproti tomu představitelé mladých rolí jen vnějškově naplňují režisérův úmysl a z jejich práce se lze o záměrech spíše dohadovat. Snaha po maximálním komediálním úsilí vede k jednotlivým misenscénám, sice zajímavým a herecky vlnivým (na př. čtení gratulace k sňatku Gurmyžské), ale odvádějícím pozornost jiným směrem. Míra mezi získáním reakce diváka na jednotlivou repliku a celkovým kompozičním záměrem autora, z hlediska myšlenkového významu díla je někdy diskusní. O půchovské představení se lze jistě přit, polemizovat s koncepcí. Právě tato možnost tvůrčí polemiky, nové objevování různých stránek Ostrovského díla, stává inscenací jako celek do velmi dobrého světla. Herci souboru Makyt Púchov dokazují, že na amatérském divadle lze dosáhnout pozoruhodných výkonů, které nespolehlivě jen na běžnou vnější charakteristiku, jak to je dnes obecným zjevem, ale pronikají hlouběji k smyslu postavy v kontextu díla a dovedou je sdílet vynalézavými výrazovými prostředky. (pp)

CESTA KOLEM SVĚTA ZA 77 DNI pro návštěvníky Jiráskova Hronova je připravena na dnešní odpoledne. Přijíždí s ní známý soubor ZK Karosa Vysoké Mýto, který je široké ochotnické obci znám svým úspěšným inscenacemi současných dětských her i klasiky. V čele souboru stojí zkušený pedagog Josef Mlejnek, autor řady her (Výprava za hrdinou, Hon na lišku) i pásem např. Od prvněků k děvkám. Mlejnek ve své práci řeší složité pedagogické problémy dětského divadla věkového stupně 10–15 let. Má zásluhu na podstatném rozšíření literatury pro tento stupeň a za léta práce se souborem nashromáždil mnoho cenných zkušeností jak dovést děti k rozvoji jejich fantazie a uplatnit ji v podmínkách divadla a jeho zákonitosti.

DIVADLO MÁJ z Prahy je známo svou soustavnou pozorností k dětskému divákovi. Soubor hledá literární i dramatické kvalitní texty, které dovolují uplatnit moderně čtenou jevištní výpravu, dávají dětem hodnotu jazyka a učí je přijímat náročnější myšlenky díla. Práce pro dětského diváka se má-že ubírat dvěma cestami, jednu lze nazvat „děti sobě“ — to je vysokoškolský typ práce a druhou „dospělí dětem“ a tento typ nám letos představují pražští ochotníci. Záměrné seřazení obou základních směrů práce pro dětského diváka chce vzbudit pozornost celého amatérského divadla k problému, který není jen úzkou tematickou oblastí, ale také důležitým článkem základny amatérského divadla jako celku.

(ša)

Na jevišti a v zákulisí Jiráskova divadla panuje nepřetržitý živý ruch. Sotva skončí večerní představení, je třeba postavit scénu pro následující den. Všechny dvanáct divadelních souborů, které v průběhu přehlídky vystupují, potřebuje mít jistotu v tom, že v technickém vybavení scény nic nezklame, že jejich představení bude úspěšné. A patří už k festivalové tradici, že během dne potkáme na hronovském náměstí techniky z di-

S NÁPISEM JIRÁSKOVO DIVADLO

vadla, kteří ve spěchu zajišťují poslední drobnosti důležité pro přípravu představení, důležité jak pro režiséra, nebo herce, tak pro diváka v hledišti. K tradici však patří i to, že technická skupina, která je vlastně v pozadí toho nejdůležitějšího na celé přehlídce, skromně a obětavě vykonává své povinnosti. A větre není snadné vyrovnat se s množstvím úkolů. Orientovat se v každé situaci. To všechno bez ohledu na čas, bez ohledu na únavu. Proto divadelní soubory hostující na Jiráskových Hronovech odjíždějí zpět nejen se vzpomínkami na přátele, s perspektivou nové tvůrčí práce, ale současně s vědomím, která je určena všem lidem v monterkách s nápisem Jiráskovo divadlo...

Chválíme Senicu

Na tohoročnom Jiráskovom Hronove z okresu Senica je dovedna 26 divadelníkov. Nie je to náhoda, že z tohoto okresu sa už viac rokov zúčastňuje na hronovských predstaveniach a školeniach najväčší počet účastníkov zo všetkých okresov našej republiky. Zásluhu na tom má metodik OOD Vladislav Brza, ktorý umožňuje najmä mladým ochotníkom pobyt v Hronove. V tomto roku OOD v Senici zo svojich prostriedkov uhradil účasť 11. divadelníkom. Niektorých vyslal Okresný výbor SZM a niektorých osvetové besedy. Hodne s radosťou poznamená, že 5 účastníkov si hradí pobyt se svojimi prostriedkami. Medzi nimi je Jarmila Pálková, absolventka Pedagogickej fakulty, ktorá sa už teší na prácu s mládežou na svojom prvom pôsobisku v Brezovej pod Bradlom. S touto nadšenou divadelníčkou sme sa stretli aj na celoslovenskej prehliadke základných súborov v Šurane, kde v hre V. Pistorienka Štyri deviatky dostala cenu určenú mladým talentom.

A na záver tejto poznámky iba toľko. Keby z každého okresu do Hronova vyslal aspoň 10–15 divadelníkov, boli by starosti s ubytovaním, ale bolo by to na prospech celého československého ochotníckého divadla. M. J.

ZNOVU DVANÁCT, poema Alexandra Bloka, se dostává na stránky našeho Zpravodaje. Na tomto místě měla být kritická glosa představení na pódiu v parku. Bohužel, ani včera se vystoupení neuskutečnilo, respektive bylo přerušeno hustým deštěm. Divadélko Na okraji má v Hronově smůlu na počasí. I když jsme se dozvěděli, že v sobotu se konalo vystoupení i v dešti na žádost několika mladých návštěvníků Hronova, přesto většina zájemců představení shlednout nemohla a mezi ně patříme i my v redakci. Pořadatelé slíbili, protože členové souboru tu jsou na celý Hronov, že se uskuteční náhradní vystoupení, jakmile to časové a prostorové možnosti dovolí. O datu vystoupení budou diváci včas informováni vývěskou u Informační kanceláře. (red)

HRONOV docela všední

Kdyby do Hronova přijel na začátku srpna některý z netrpělivých návštěvníků, divil by se možná tomu, že se několik málo dní před prvním divadelním představením ve městě tak málo děje. Očekával by patrně, že všechno bude už mít svou konečnou podobu a tvar. Říká se však, že první dojem je neúplný a není možné opírat se o něj srovnávací závěr. Všechny přípravy národní přehlídky ochotnického divadla probíhaly totiž neokázale, s vědomím, že čas je vzácný. Pravidelně se scházel Přípravný výbor, který dával poslední impulsy pro konečnou fázi všech prací. Jednalo se o připravenost divadla, včasné vydání všech propagačních materiálů, letáků, plakátů, brožur i programů s předtisknutými objednávkami vstupenek a ubytování, které umožnily předem zjistit potřebné informace k plynulému zajišťování všech požadavků kladejších na organizátory. Řešené otázky a problémy se díky obětavosti dobrovolných spolupracovníků poměrně rychle měnily ve splněné úkoly. Jak již ubývalo, dostávalo i město svou

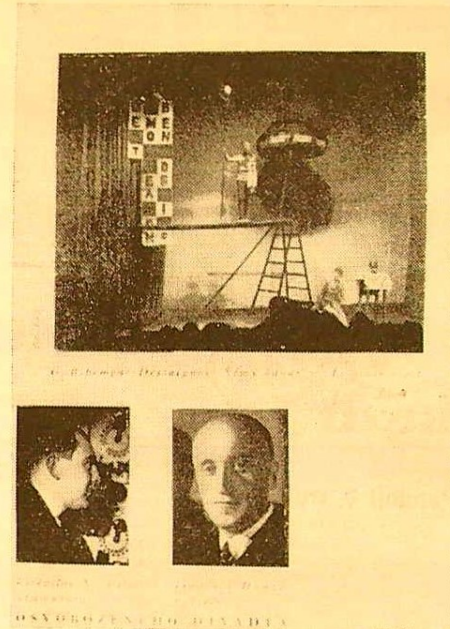
Jen obvyklé?

Všichni účastníci hronovského festivalu si váží těch, kteří denně vystupují na jevišti Jiráskova divadla. Potiesk, spokojenosti a zaujetí v hledišti je nejkrásnější a nejpřirozenější formou uznání nejen hercům a režisérům, ale i všem těm, kteří svou dobrou a přesnou práci promlouvají k divákovi dokonalou výpravou, scénou, světelnými efekty. A potom jsou tu lidé, kteří v zastoupení svých podniků předstupují před jednotlivé soubory jako jejich patroni po celé tři dny pobytu na Jiráskových Hronovech. Jejich oficiální představení je součástí užitkové ceremoniálu na schodech Jiráskova divadla. Po představení jim určeného souboru se patroni zúčastní společenské besedy a druhý den oficiálního rozloučení se souborem v zasedací síni MěstNV. To jsou fakta, která jsou známa všem návštěvníkům festivalu. Ale málokdo přitom ví, s jakou pečlivostí a obětavostí se patroni připravují na svou úlohu hostitelů, svou milou povinnost už dlouho před zahájením prvního hronovského představení. Drobné dary, upomínkové předměty pro jednotlivce i velká upomínková pozornost pro celý soubor, to všechno zvyšuje srdečnost a upřímnost setkání. Patroni zvou soubory k prohlídce závodu i svých kulturních zařízení. Kovopol Police nad Metují, který je patronem Itálů zve celý soubor do závodu, patroni z hronovské Tepny 08 a 09 pozvali zase členy svitavského souboru do Padolské restaurace u nádraží. Tyto pozornosti nejsou v práci hronovských patronů žádnou výjimkou.

Vkusně upravené prostředí, milé ovzduší při večerních besedách, opravdově zaujetí pro náročnou práci herců jen zvyšuje srdečnost atmosféry. Soubory děkují svým patronům za jejich péči a pozornost, ale nemělo by zůstat jen při vzájemném poděkování... (kam)

„Nikoli tedy pro vydatnost konjunktury a výnosnost divadelního podniku chceme nový tvar divadelního vnitřku i vnějšku, ale z požadavků dramaturgických, z požadavků nového umění chceme, aby se budovalo nové divadlo národní, které by již tvarem odpovídalo socialistickým tendencím národním, jež jsou zároveň novými tendencemi uměleckými.“

Jindřich Honzl: Divadlo jako výraz našeho přesvědčení; Právo lidu, 1920.

Výstava Divadlo osvobozeného člověka, instalovaná ve foyeru Jiráskova divadla, nám přehledným a stručným způsobem zachycuje nejdůležitější čára života Jindřicha Honzla, dokumentuje jeho nejlepší režijní práce a ukazuje tak jednu linii české divadelní avantgardy let dvacátých a třicátých. Tento vývoj je dokládán především obrazovým materiálem — plakáty, fotografiemi a citáty z Honzlových prací.

Nelze si tedy nevšimnout např. fotografie z inscenace francouzského autora Ribémont-Dessaignese Némý kanár, která byla první režii Jindřicha Honzla na scéně Osvobozeného divadla v r. 1926.

Rok 1926 je pro Honzla dalším rokem jak hledání, tak i pokračování ve vývoje avantgardní tendenci, nastoupené na začátku let dvacátých. Režijním pojetím patří Némý kanár k inscenacím, ve kterých si Honzl v praxi ověřoval princip konstruktivistické scény, podrobně již předtím teoretickým úvahám. (mk)

„Princip konstruktivistické inscenace vyzkoušel Honzl hned v první své režii, v níž užil vlastně nejjednoduššího principu konstruktivistické scény — úzké plošiny na žebříkovém podstavci. Konstruktivistický princip vertikálně členěného prostoru je tu zachován, ale je proto také jednoduše proveden, že režii — jak to dokazuje zachovaná režijní kniha Honzlova i popisy v referátech — nešlo tolik o rozpoutání taneční pohybu po jevištních plošinách, jako spíše o hlubší obrazné vztahy, které může herec navodit v tomto jednoduchém a navíc jen rekvizitami vybaveném prostředí.“

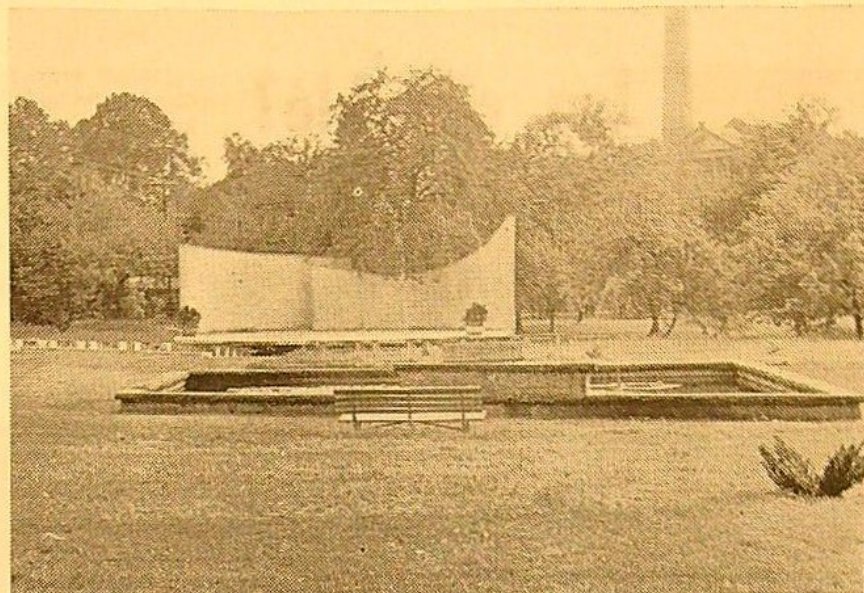
Milan Obst: Práce Jindřicha Honzla v letech dvacátých.

Večer o Juliu Fučíkovi

V pondělním večerním pořadu na pódiu v Jiráskových sadech se představí divákům pardubický soubor — Recitační studio PKO-OKS. Soubor je to mladý nejen věkem, ale i existencí. Přesto dosáhl v letošní krajské soutěži recitačních kolektivů významného úspěchu, když si odvezl diplom za mimořádnou kvalitu scénáře.

Byla to právě montáž Fučíkova Pokolení před Petrem a veršů o našem národním hrdinovi Juliu Fučíkovi, s níž Pardubičtí přijeli a upoutali nejen diváky, ale i porotu. Věříme, že i při tomto hronovském vystoupení získají sympatie obecnosti. (Začátek ve 20.30 hodin).

(is)

Hronovské pódium

Snímek: Pavel Rejtar

dnes a zítra

kam.

Pondělí 9. srpna

12.00 hod.	Rozloučení se souborem
16.30 hod.	Cesta kolem světa za 77 dní
(Dětský dramatický kroužek ZK ROH Karosa, Vysoké Mýto)
17.00 hod.	Pěvecké sbory Dalibor (Hronov Jaromír (Jaroměř) — pódium v parku
19.30 hod.	Uvítání souboru Divadla Ostrava-Hrušov
20.00 hod.	„O veselém hrobaři“
(DS Maj UKDDS Praha)
20.30 hod.	Pódium v parku:
Recitační studio OKS Pardubice:
Julius Fučík
21.00 hod.	Taneční večer ve Slávii

Úterý 10. srpna

9.00 hod.	Práce v klubech
12.00 hod.	Rozloučení se soubory —
Dětským dramatickým kroužkem
ZK ROH Karosa Vysoké Mýto
a Maj UKDDS Praha
14.00 hod.	konference KP s přednáškou
prof. dr. K. Rektorisové
ke 120. výročí narození
Mistra Aloise Jiráska
16.30 hod.	divadelní představení
Pan Puntilla a jeho služebník Matti
(Divadlo Hrušov)
17.00 hod.	Koncert souboru TEPNA klub Náchod
pódium v parku
19.30 hod.	vitání souborů AS Jihomoravského
divadla ve Znojmě, MIKROFOR
Desta club v Děčíně
20.00 hod.	divadelní představení
20.30 hod.	Přehlídka amatérských filmů J. City
pódium v parku
21.00 hod.	taneční večer ve Slávii

SCÉNOGRAFICKÝ KLUB byl zrušen, protože arch. Miloš Tomek se náhle nemohl Jiráskova Hronova zúčastnit. Také vzhledem k menšímu počtu přihlášených se pořadatelé rozhodli nekonat klub. Věříme, že pochopíte toto vysvětlení a přijmete zároveň naši omluvu. (lt)

KRONIKA DNE

FOTOGRAFIE z průběhu letošního hronovského dění pořizuje pro dokumentaci Přípravného výboru Pavel Rejtar, s jehož pracemi se můžete také setkat na stránkách našeho Zpravodaje.

HEZKÁ MÍSTNOST vinárny v učňovské škole v Čapkově ulici našla brzo oblibu u návštěvníků, jak to dosvědčují obsazené stoly. Je to další rozšíření pohostinské kapacity ve městě v průběhu Hronova. Jinak během roku slouží tato vinárna jako učební prostor pro mladé adepty oboru číšník a kuchař.

RECITAČNÍ STUDIO Okresního kulturního střediska ve Svitavách děkuje svým patronům — Vedení závodu a ZV ROH Tepna 08 a Tepna 09 v Hronově za hezký večer po jejich představení. Pro soubor zůstane toto setkání trvalou součástí vzpomínek na Hronov 71.

SEMINÁŘE na téma Revoluční tradice českého divadla v ZK MAJ Slávie se zúčastnilo 56 posluchačů. Části semináře byli přítomni i někteří zahradní hosté.

KATALOG výstavy Divadlo osvobozeného člověka můžete ještě obdržet u uvaděčů v divadle a v prodejním stánku vedle budovy MěstNV nebo přímo v distribuční kanceláři v učňovské škole v Hronově.

Zpravodaj 41. JH. Vydává Přípravný výbor 41. Jiráskova Hronova. Redakce Milan Marek, Petr Průša. Vytiskly VČT, prováz 13 Hronov. Cena výtisku 1.— Kčs.